

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 1345/01
Zo dňa: 06.05.2015

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 2
Počet strán: 7
Počet príloh: 0

Z Á Z N A M

**o výsledku kontroly
podpory zamestnanosti a znižovanie nezamestnanosti**

SOS DEŤOM ULICE

Košice jún 2015

Zhrnutie

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky vykonal kontrolu projektu, cieľom ktorého bola podpora zamestnanosti a znižovanie nezamestnanosti vybraných skupín uchádzačov o zamestnanie formou vytvárania pracovných miest v chránených dielnach a chránených pracoviskách.

Predmetom kontroly bola analýza čerpania poskytnutých finančných prostriedkov, dodržiavanie dohodnutých podmienok a všeobecne záväzných právnych predpisov, plnenie cieľov a merateľných ukazovateľov konečnými užívateľmi. Dôvodom kontroly bolo vyčlenenie finančných prostriedkov na vytváranie podmienok na zvýšenie zamestnanosti populácie s dôrazom na zamestnanosť znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, zlepšenie celkovej situácie v oblasti rovnosti príležitostí, antidiskriminácie a podpory sociálnej inklúzie na kapitolu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a overenie, či sú existujúce aktívne opatrenia trhu práce správnymi a efektívnymi nástrojmi znižovania nezamestnanosti.

Občianske združenie SOS DEŤOM ULICE bolo oprávneným žiadateľom o poskytnutie finančného príspevku na zriadenie chránenej dielne, resp. chráneného pracoviska. Nakoľko splnilo podmienky pre poskytnutie finančného príspevku, bol občianskemu združeniu na základe dohody č. 52/§56/2013/ŠR poskytnutý príspevok vo výške 45 672,75 eur na vytvorenie a udržanie osem pracovných miest minimálne po dobu dvoch rokov. Kontrolovaný subjekt v zmysle dohody o poskytnutí príspevku na zriadenie chránenej dielne zriadil a personálne obsadil zamestnancami so zníženou pracovnou schopnosťou.

Finančné prostriedky poskytnuté zamestnávateľovi boli v kontrolovanom období použité v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a podmienkami uvedenými v dohode č. 52/§56/2013/ŠR o poskytnutí príspevku na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska podľa § 56 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 44/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva ustanovenie § 69 ods. 2 uvedeného zákona v znení neskorších predpisov.

Detailnou kontrolou 100 % dokladov bolo zistené, že občianske združenie SOS DEŤOM ULICE dodržalo podmienky stanovené vyššie uvedenou dohodou. V čase výkonu kontroly boli vytvorené pracovné miesta udržané, ale po uplynutí zmluvne dohodnutej lehoty na udržateľnosť dvoch rokov činnosť občianskeho združenia končí v priebehu mesiaca jún 2015.

Kontrolovaný subjekt zároveň štvrtročne predkladal žiadosti o poskytnutie príspevku na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska.

Kontrolou bolo preverené čerpanie finančných prostriedkov na realizáciu projektu celkom v sume 58 666,31 eur.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 1345/01 zo 06.05.2015 vykonali:

RNDr. Marcel Kudláč, vedúci kontrolnej skupiny
Ing. Miroslav Ferko, člen kontrolnej skupiny

kontrolu podpory zamestnanosti a znižovanie nezamestnanosti, ktorej účelom bolo overenie čerpania finančných prostriedkov, plnenia merateľných ukazovateľov a dodržiavania dohodnutých podmienok a všeobecne záväzných právnych predpisov pri realizácii vybraných projektov konečnými užívateľmi.

Kontrola bola vykonaná v čase od 29.05.2015 do 23.06.2015 v

SOS DEŤOM ULICE, Mlynská 22, 040 01 Košice - Staré Mesto, IČO 42321221

za kontrolované obdobie rokov 2012 až 2014.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 – 400) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Predmetom kontroly bola analýza čerpania finančných prostriedkov, dodržiavanie dohodnutých podmienok a všeobecne záväzných právnych predpisov, plnenie cieľov a merateľných ukazovateľov.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Všeobecné informácie o kontrolovanom subjekte

Občianske združenie SOS DEŤOM ULICE (ďalej len „kontrolovaný subjekt“ alebo „zamestnávateľ“), vzniklo 15.03.2013 ako združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub) a bolo zapísané v registri občianskych združení na Ministerstve vnútra SR pod číslom VVS/1-900/90-412 20. Kontrolovanému subjektu bolo priznané postavenie chránenej dielne s účinnosťou od 03.06.2013 na základe rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len „ÚPSVaR Košice“) z 08.07.2013 podľa § 55 ods. 1 a 6 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“) a na základe rozhodnutia orgánu štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva podľa zákona 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore, rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z 29.04.2013.

O priznanie postavenia chránenej dielne požiadal kontrolovaný subjekt žiadosťou č. 2013/399262 z 05.06.2013, pričom predmetom chránenej dielne bola pomoc ťažko zdravotne postihnutým. Štruktúra pracovných miest chránenej dielne bola navrhnutá pre osem administratívnych pracovníkov, všetko občanov so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti. Pracovná činnosť zamestnancov chránenej dielne bola v rozsahu sedem administratívnych pracovníkov na 20 hodín týždenne + jeden administratívny pracovník na 40 hodín týždenne. Dodatkom č. 1 z 23.09.2013 bolo zmenené postavenie chránenej dielne z 03.06.2013 s účinnosťou od 01.07.2013 z dôvodu zmeny výmery priestorov chránenej dielne.

ÚPSVaR Košice a zamestnávateľ uzatvorili na základe žiadosti z 28.03.2013 „Dohodu č. 52/§56/2013/ŠR o poskytnutí príspevku na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska podľa § 56 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 44/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva ustanovenie § 69 ods. 2 uvedeného zákona v znení neskorších predpisov“ (ďalej len „Dohoda“). Príspevok poskytnutý na základe uvedenej dohody pozostával z príspevku zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

Dodatkom č. 1 z 24.06.2013 k Dohode sa zmenilo označenie čísla Dohody na č. 52/§56/2013/NP VAOTP - 2. Ďalej sa zmenil účel a predmet Dohody z dôvodu, že príspevok na zriadenie chránenej dielne sa poskytoval zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu (85%) a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky (15%) v zmysle:

- a) Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia
- b) Národného projektu Vybrané aktívne opatrenia na trhu práce v rámci SR bez BSK - 2
- c) Schémy pomoci de minimis na podporu zamestnanosti „Schéma DM – 1/2007“ v platnom znení. Právnym základom pre poskytnutie pomoci de minimis bolo nariadenie Komisie Európskeho spoločenstva č. 1998/2006 z 15. decembra 2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 zmluvy de minimis a § 3 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov a zákona o službách zamestnanosti.

Dodatkom č. 2 zo 14.07.2014 k Dohode sa zmenilo bankové spojenie zamestnávateľa.

Predmetom Dohody bolo poskytnutie príspevku na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska podľa § 56 zákona o službách zamestnanosti a úprava zmluvných podmienok, práv a povinností medzi účastníkmi dohody pri poskytnutí finančného príspevku. Príspevok bol dohodnutý v celkovej sume najviac 45 672,75 eur.

V súlade s § 60 zákona o službách zamestnanosti predkladal zamestnávateľ v kontrolovanom období úradu štvrťročne žiadosti o poskytnutie príspevku na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska. Náklady boli tvorené nákladmi na obstaranie výpočtovej techniky, nákladmi za prenájom priestorov a služby spojené s prenájomom, nákladmi na vedenie účtovníctva a miezd. Uvedený príspevok nebol súčasťou dohody, bol vyplácaný v zmysle § 60 zákona o službách zamestnanosti.

Podľa článku II. Dohody sa zamestnávateľ zaviazal zriadiť najneskôr do troch mesiacov od jej podpísania chránenú dielňu alebo chránené pracovisko a prijať na zriadené pracovné miesto osem uchádzačov o zamestnanie, ktorí boli občanmi so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti, odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jeho zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie v štruktúre podľa Dohody. Zriadené pracovné miesta bol povinný zachovať najmenej dva roky odo dňa účinnosti priznania postavenia chránenej dielne. Štruktúra pracovných miest pre uchádzačov o zamestnanie so zdravotným postihnutím je uvedená v tabuľke č. 1.

Zároveň bol zamestnávateľ povinný predložiť úradu najneskôr do 10 kalendárnych dní od vzniku pracovného pomeru kópiu pracovnej zmluvy s povinnými prílohami za každého uchádzača o zamestnanie so zdravotným postihnutím prijatého na vytvorené pracovné miesto. Kontrolou povinností zamestnávateľa súvisiacich s predkladaním pracovných zmlúv a povinných príloh úradu neboli zistené nedostatky.

Tabuľka č. 1

Počet prac. miest	Profesia slovne	Kód KZAM (klasifikácia zamestnaní)	Kvalifikácia slovne	Týždenný pracovný čas (hod)	Predpokladaná mesačná celková cena práce (eur)
1	administratívny pracovník	411503	Nevyžaduje sa	40	439,65 (337,70 + 101,95)
7	administratívny pracovník	411503	Nevyžaduje sa	20	219,81 (168,85 + 50,96)

Zdroj: Dohoda č. 52/§ 56/2013/ŠR

Kontrolou bolo zistené, že zamestnávateľ zriadil v rámci Dohody osem pracovných miest na ktoré prijal od 03.06.2013 do pracovného pomeru osem uchádzačov o zamestnanie so zdravotným postihnutím na pozíciu administratívny pracovník. Pracovné pomery boli uzatvorené na dobu určitú do 03.06.2015 s trojmesačnou skúšobnou dobou. Kontrolou pracovných zmlúv, dodatkov k pracovným zmluvám ako aj mzdových listov zamestnancov bolo preukázané, že zriadené pracovné miesta neboli obsadené bez prerušenia tými istými zamestnancami počas celej doby trvania do 31.12.2014, pričom dvojročná lehota na zachovanie pracovných miest na chránenom pracovisku uplynula 03.06.2015. Na ôsmich pracovných miestach sa v súlade s Dohodou celkovo vystriedalo 13 zamestnancov, z toho jeden bol zamestnaný v dvoch rôznych časových intervaloch. Päť pracovných miest bolo obsadených zamestnancami počas celej povinnej dĺžky zachovania pracovného miesta. V troch prípadoch požiadali prijatí zamestnanci o rozviazanie pracovného pomeru (z toho dvaja v skúšobnej dobe) a na voľné pracovné miesta boli prijatí noví uchádzači. V jednom prípade bolo pracovné miesto postupne preobsadené až štyrmi uchádzačmi v súlade s podmienkami Dohody.

Z predloženej dokumentácie bolo zistené, že so všetkými zamestnancami boli uzavreté dohody o skončení pracovného pomeru a pracovné pomery končia k 03.06.2015, resp. 11.06.2015, 18.06.2015 a 25.06.2015. Nedostatky v tejto oblasti neboli zistené.

Kontrolou bolo zistené, že v kontrolovanom období viedol zamestnávateľ evidenciu obsadzovania podporených pracovných miest a evidenciu uhradenej celkovej ceny práce na každé podporené pracovné miesto v zmysle zákona o zamestnanosti.

Podľa Dohody mal zamestnávateľ povinnosť označiť priestory resp. vybavenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska plagátmi a samolepkami, prípadne inými formami propagácie podľa pokynov úradu, informujúcimi o spolufinancovaní z prostriedkov ESF po dobu trvania podporených pracovných miest. Kontrolou bolo zistené, že zriadené chránené pracovisko bolo označené plagátmi a samolepkami, ktoré oznamovali túto skutočnosť, čím bola zabezpečená požadovaná publicita.

2. Čerpanie finančného príspevku

V zmysle čl. II. bod 23 dohody bol kontrolovaný subjekt zodpovedný za hospodárenie s poskytnutými verejnými prostriedkami a bol povinný pri ich používaní zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť v zmysle § 19 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“). Základné údaje o skutočnom čerpaní finančných prostriedkov na zriadenie a prevádzku chránenej dielne sú uvedené v tabuľke č. 2.

Podľa článku II. ods. 12 Dohody bol kontrolovaný subjekt povinný predkladať úradu počas doby poskytovania príspevku v dvoch vyhotoveniach žiadosť o úhradu platby a zároveň jeden originál a dve kópie dokladov preukazujúcich vynaložené náklady na úhradu mzdy a úhradu preddavku na poistné. Kontrolou dokumentácie súvisiacej so mzdou zamestnancov vyplatenou za mesiace jún 2013 až december 2014 neboli zistené nedostatky.

Podľa článku IV. ods. 1 dohody sa za oprávnené náklady považovali len tie náklady, ktoré vznikli kontrolovanému subjektu v súvislosti s dohodou najskôr v deň podpisu dohody a boli zamestnávateľom skutočne vynaložené a riadne odôvodnené a preukázané.

Kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt si ku dňu kontroly uplatnil na úrade ÚPSVaR Košice 24 žiadostí o platbu podľa § 56 zákona o službách zamestnanosti v zmysle uzatvorenej Dohody spolu v sume 40 366,16 eur. Z preskúmaných dokladov bolo z uvedenej sumy ku dňu kontroly po preskúmaní ÚPSVaR Košice ako oprávnené prostriedky uznaných 40 341,92 eur. Uvedená suma predstavovala náhradu mzdy zamestnancov, zamestnaných na základe Dohody. Kontrolovaný subjekt v rámci oprávnených výdavkov uplatňoval cenu práce v zmysle uzatvorenej dohody. Mzdové výdavky boli preplácané na základe vyúčtovania miezd. Ku kontrole boli predložené výplatné pásky, bankové výpisy a faktúry za dodaný tovar, preukazujúce oprávnené výdavky. Odpracovaná doba bola preukázaná výkazmi o dochádzke. K 31.12.2014 bolo 17 žiadosťami o platbu z príspevku vyčerpaných 29 168,58 eur.

Kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt si ku dňu výkonu kontroly uplatnil na ÚPSVaR Košice deväť žiadostí o platbu podľa § 60 zákona o službách zamestnanosti spolu v sume 34 443,06 eur. Úradom bola preplatená suma 24 451,48 eur a pozostávala z náhrady výdavkov za nájomne a administratívnu činnosť chránenej dielne.

Zamestnávateľovi bol k 31.12.2014 prostredníctvom šiestich žiadostí o platbu poskytnutý príspevok v celkovej sume 20 971,48 eur, vyplácaný štvrťročne ako refundácia skutočne vynaložených oprávnených nákladov podľa § 60 zákona o službách zamestnanosti.

Tabuľka č. 2: Stav preukázaných a refundovaných oprávnených výdavkov (v eur)

	stav podľa Dohody	2013	2014	* 2015 k 30.04.2015 podľa ZoP	Celkom k 31.12.2014	*Celkom ku dňu kontroly podľa ZoP (30.04.2015)
preukázané výdavky §56	45 672,75	8 595,47	20 377,42	11 393,27	28 972,89	40 366,16
oprávnené výdavky §56		8 791,16	20 377,42	11 173,34	29 168,58	40 341,92
preukázané výdavky §60	-	10 324,00	19 369,42	4 749,64	29 693,42	34 443,06
oprávnené výdavky §60		5 160,67	15 810,73	3 480,00	20 971,40	24 451,40

Zdroj: Účtovné doklady, bankové výpisy, žiadosti o platbu vrátane príloh (ZoP)

Poverení zamestnanci ÚPSVaR Košice vykonali 26.08.2013 v súvislosti so žiadosťou o úhradu platby č.1 nákladov na činnosť chránenej dielne z 19.07.2013 kontrolu na mieste. Kontrolou neboli zistené nedostatky.

Kontrolou čerpania finančného príspevku neboli zistené nedostatky pri ich používaní, zamestnávateľ zachovával hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. V priebehu realizácie projektu bola zo strany úradu vykonávaná administratívna kontrola kontrolovanej osoby ako aj kontrola na mieste, pričom úradom neboli zistené nedostatky.

3. Merateľné ukazovatele projektu

V zmysle Dohody zamestnávateľ nemal povinnosť stanoviť merateľné ukazovatele. Pracovné zmluvy na pracovné miesta boli termínované na dobu určitú, t.j. do 03.06.2015. Predĺženie pracovných zmlúv v štyroch prípadoch o osem až 22 dní bolo dôsledkom preobsadzovania pracovných pozícií novými zamestnancami a dodržania podmienok Dohody.

Personálne výmeny na zriadených pracovných miestach súviseli s faktom, že zamestnancami chránenej dielne boli občania so zníženou pracovnou schopnosťou. Tí boli podľa evidencie dochádzky náchylnejší na dlhodobejšiu práceneschopnosť spôsobenú pridruženými zdravotnými problémami.

Zámerom zriadenia občianskeho združenia a chránenej dielne bola pomoc ľuďom so zdravotným hendikepom. Kontrolovaný subjekt mal síce zriadenú webovú stránku www.soskosice.sk, ktorá však nebola pravidelne aktualizovaná. Svoju činnosť kontrolovaný subjekt prezentoval prostredníctvom sociálnej siete na svojom užívateľskom účte.

Podľa vyjadrenia štatutárneho zástupcu činnosť občianskeho združenia končí k 25.06.2015.

Kontrolovanému subjektu bol ponechaný výtlačok č. 2 záznamu o výsledku kontroly.

Kontrolovaný subjekt potvrdzuje, že kontrolná skupina NKÚ SR vrátila všetky zapožičané doklady.

Záznam o výsledku kontroly vypracovali dňa: 22.06.2015

RNDr. Marcel Kudláč
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Miroslav Ferko
člen kontrolnej skupiny

S obsahom záznamu o výsledku kontroly bola oboznámená dňa: 26.06.2015

Dana Marcinčáková
štatutárny zástupca